

Voorstel aan de raad

Nummer: 340

Portefeuille: D. Grimbergen
Programma: 3 Economie
Taakveld: 3.1 Economische Ontwikkeling

Onderwerp: Economisch perspectief lelystad

Voorgesteld besluit

1. Kennis te nemen van het Economisch Perspectief Lelystad 2030 en de volgende sporen met bijbehorende opgaven vast te stellen met uitzondering van Vrijtijdseconomie:
 - 1.1 Inzet op **basis op orde** met opgaven die structureel aandacht vragen, zijnde Aantrekkelijke werklocaties, Inclusieve arbeidsmarkt, Versterken ondernemersklimaat, Regionale samenwerking en Aantrekkelijk centrum van de stad
 - 1.2 Inzet op **specifieke thema's** die de komende jaren extra aandacht vragen omdat deze de ontwikkeling van de economie Lelystad zullen beïnvloeden, zijnde Uitbouwen en verzilveren propositie, Kansen op het gebied van transitiesectoren en Human Capital.
 - 1.3 Inzet op de **kracht van Lelystad** gericht op het uitbouwen van de economische pijlers van Lelystad, zijnde de op goederengerichte sectoren waaronder de maakindustrie en logistiek alsmede de vrijetijdseconomie.

Urgentie Raad

Geen urgentie: Er is geen datum waarvoor dit besloten moet zijn door de raad. Voorstel kan in reguliere procedure.

Voorgaande besluitvorming

Op 16 juni 2020 heeft de raad de 'Startnota herijking economische visie 2020-2030' vastgesteld.

Inleiding

Op 16 juni 2020 is na vaststelling van de startnota 'Herijking Economische Visie Lelystad 2020-2030' gestart met het opstellen van een vernieuwde economische visie op basis van het door de raad vastgestelde Koersdocument Lelystad 2040. Tijdens dit traject werd Lelystad Next Level herstart, waarbij ook langjarige ambities op economisch gebied zijn vastgelegd. Op grond hiervan is het plan voor het opstellen van een economische visie aangepast. Thans wordt het Economisch Perspectief Lelystad 2030 aangeboden dat aan de hand van een drietal sporen met bijbehorende opgaven beschrijft waar Lelystad de komende jaren (tot 2030) op economisch gebied aan gaat werken. Bij het opstellen zijn diverse stakeholders betrokken zoals onder andere de Bedrijfskring Lelystad (BKL), onderwijsinstellingen (Windesheim, ROC Flevoland) en partners in de regio (gemeente Almere,

Provincie Flevoland, MRA, gemeente Amsterdam, regio Zwolle). De verschillende opgaven beschrijven wat er voor Lelystad nodig is om de economische ambities uit het Koersdocument Lelystad 2040 en Lelystad Next Level te realiseren. De sporen met bijbehorende opgaven zijn dan ook een uitwerking van de economische ambities. Daarmee bevat het Economisch Perspectief Lelystad 2030 de koers met bijbehorende handelingsstrategieën om tot het streefbeeld te komen dat middels een uitvoeringsprogramma samen met de verschillende partners geconcretiseerd zal worden. De opgave omtrent Vrijetijdseconomie is één van de pijlers van de Lelystadse economie en is derhalve in dit Economisch Perspectief Lelystad 2030 opgenomen, maar kent een eigen besluitvormingstraject via het Uitvoeringsprogramma Vrijetijdseconomie.

Een eerdere versie van het Economisch Perspectief Lelystad 2030 is op 1 maart 2022 in het vorige college vastgesteld. Aansluitend op de in het Raadsakkoord 2022-2026 beschreven inzet en ambities van de raad voor de Hoofdopgave Economie is het Economisch Perspectief op een aantal onderdelen aangevuld. Zo heeft de maakindustrie een prominentere plek gekregen en is tevens op voordracht van de raad de inzet op hoogwaardige logistiek opgenomen. Daarnaast is er nader onderzoek uitgevoerd door de Stec Groep naar de toegevoegde waarde van logistiek voor Lelystad. Elementen uit dit advies zijn ook overgenomen in het Economisch Perspectief Lelystad 2030. Het bijgevoegde advies Stec Groep (bijlage 2) ondersteunt de inzet en sturing op hoogwaardige logistiek.

Het Economisch Perspectief Lelystad 2030 put uit eerder vastgestelde majeure trajecten zoals de Strategische Agenda Lelystad Next Level, het Koersdocument Lelystad 2040 én het Raadsakkoord 2022-2026. De belangrijkste uitgangspunten hieruit zijn:

- Een helder economisch profiel met aanscherping van de economische propositie van Lelystad voor de regio;
- Een toekomstgerichte economie die zich focust op enkele belangrijke sectoren, als logistiek, maakindustrie en toerisme & recreatie;
- Een sterke identiteit als hoofdstad van de nieuwe natuur, kuststad en logistieke hub;
- Een stad met een economie waarin toerisme en recreatie, circulaire economie en duurzaamheid logische accenten zijn;
- Het aantrekken van nieuwe kansrijke en sterke bedrijven en stimuleren werkgelegenheid in de buurt;
- Het afstemmen van een groter deel van ons onderwijsaanbod op de werkgelegenheid die er is en komen gaat, zodat onderwijs en arbeidsmarkt beter op elkaar aansluiten;
- Het samen vormgeven van onderwijsprogramma's door bedrijven en onderwijsinstellingen;
- Het stimuleren van het toekomstbestendig maken van de logistieke sector door verder te kijken dan vervoer alleen;
- Een goed ondernemersklimaat door structurele samenwerking tussen bedrijfsleven, onderwijsinstellingen en overheden;
- De (toekomstige) ontwikkeling van Lelystad Airport, als plek waar deze samenwerking voor meer innovatie en werkgelegenheid zorgt;
- Vernieuwing van het Stadshart en voldoende ruimte om te ondernemen.

Aan de hand van benoemde sporen en opgaven wordt in dit Economisch Perspectief Lelystad 2030 aan deze uitgangspunten vorm en inhoud gegeven.

Met de vaststelling van de sporen en bijbehorende opgaven van dit Economisch Perspectief Lelystad 2030 beschikt de gemeente weer over een actuele, breed gedragen economische koers voor de komende jaren (tot 2030) ten behoeve van de realisatie van de (economische) opgaven van Lelystad.

Argumenten

1.1 Realisatie economische ambities via drie sporen met bijbehorende opgaven

Door de huidige economische situatie te confronteren met de economische ambities van Lelystad zijn een tiental opgaven geïdentificeerd. Deze economische opgaven beschrijven wat er voor Lelystad nodig is om, met inachtneming van trends en ontwikkelingen, van de huidige tot die gewenste economische situatie te komen. De opgaven zijn in te delen in een drietal sporen. De eerste twee sporen zijn generiek en richten zich op de economie over de volle breedte. Het derde spoor: de kracht van Lelystad richt zich specifiek op economische pijlers van Lelystad. Door het opstellen van een Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad 2030 binnen de kaders van deze geïdentificeerde opgaven, werkt Lelystad al dan niet samen met partners aan de realisatie van de economische ambities.

1.1.1 Een goede basis van groot belang voor economische groei

Voor een groeiende economie met toekomstperspectief voor iedereen is het van groot belang dat er een goede basis is om op te bouwen. De opgaven binnen dit spoor vragen derhalve dan ook structurele aandacht en behoren tot de standaard activiteiten. Met de geïdentificeerde opgaven beogen we te koesteren wat we hebben en de basis te leggen voor verdere groei.

1.1.2 Kwaliteit werklocaties van belang voor economische groei

Gezien de groeiambitie van Lelystad is het van belang om continu over voldoende, kwalitatief hoogwaardige werklocaties te beschikken. Dit om zowel de groei van bestaande bedrijvigheid alsmede nieuwe vestigingen te kunnen accommoderen. Zowel de bestaande als de nieuwe werklocaties zullen toekomstbestendig moeten zijn en dienen te voldoen aan de eisen van de gebruikers van deze tijd. Door het aanbod aan werklocaties zowel kwantitatief als kwalitatief op orde te hebben lekken er geen economische activiteiten weg en is Lelystad in staat om nieuwe activiteiten aan te trekken.

1.1.3 Inclusieve arbeidsmarkt: vergroten van perspectief voor een ieder die mee wil doen

Met de inzet op een inclusieve arbeidsmarkt wordt gestreefd naar een structurele verhoging van de arbeidsparticipatie. Deelname aan het arbeidsproces zorgt voor zowel persoonlijke als maatschappelijke waarde. Meer inwoners profiteren en dragen bij aan de economische en maatschappelijke ontwikkeling van zichzelf én van Lelystad. Voor de groei van de economie van Lelystad is iedereen nodig.

1.1.4 Optimalisatie ondernemersklimaat draagt bij aan de groeiambitie

Ondernemers dienen in toenemende mate wendbaar en weerbaar te zijn om te kunnen anticiperen op (onverwachte) ontwikkelingen, zodat hun bedrijven zich verder kunnen ontwikkelen en door kunnen groeien. We zetten in op zowel het behoud alsmede een toename van het aantal bedrijven dat weet door te groeien en zo een bijdrage leveren aan de groeiambitie en daarmee van toegevoegde waarde zijn voor de stad. Hier speelt optimalisatie van het ondernemersklimaat een cruciale rol bij.

1.1.5 Regionale samenwerking draagt bij aan de economische ontwikkeling van Lelystad

Economie houdt niet op bij de gemeentegrenzen. Ook Lelystad is in toenemende mate verbonden met haar omliggende regio. Het economische krachtenveld waarin Lelystad gesitueerd is, maakt dat economische samenwerking van en afstemming tussen gemeenten én relevante partners in en buiten Lelystad op het economische domein voor de hand ligt en onmisbaar is geworden om te komen tot de gewenste economische ontwikkeling. Door te participeren in regionale samenwerkingsverbanden wordt gewerkt aan de versterking van de economie van Lelystad.

1.1.6 Een aantrekkelijk centrum draagt bij aan de ontwikkeling van de stad

Het centrum van Lelystad is van belang voor de verdere ontwikkeling van de stad. Het herbergt verschillende economische activiteiten met bijbehorende banen en heeft daarmee een belangrijke werkgelegenheidsfunctie. Door de concentratie van maatschappelijke, culturele en economische functies is het tevens een belangrijke ontmoetingsplaats en speelt het een rol in het leven van de inwoners van Lelystad. De kwaliteit van een centrum speelt een belangrijke rol in het imago van Lelystad, waarmee het een onderdeel is van een aantrekkelijk vestigingsklimaat voor zowel inwoners als bedrijven. Een toekomstbestendig, goed functionerend en aantrekkelijk centrum is dan ook een belangrijke voorwaarde om de gewenste groei van Lelystad te realiseren.

1.2.1 Specifieke thema's vragen de komende jaren aandacht en inzet

Naast de basis opgaven zijn er thema's die de komende jaren extra aandacht vragen. Dit zijn geen nieuwe thema's, maar wel thema's die de komende jaren al dan niet onder invloed van trends en ontwikkelingen de economische ontwikkeling van Lelystad gaan beïnvloeden.

1.2.2 Goede profilering, acquisitie, marketing en promotie van essentieel belang voor ontwikkelgemeente

Om de groeidoelstellingen waar te kunnen maken zijn een goede profilering, acquisitie, marketing en promotie van essentieel belang. Het aantrekken van nieuwe bedrijven van buiten de gemeente is een belangrijk onderdeel van de groeistrategie en is van groot belang gebleken bij recente bedrijfsvestigingen in Lelystad. Lelystad heeft een uitstekende positie om verder uit te bouwen en om bedrijven en investeringen aan te trekken, maakt doorontwikkeling van deze inspanningen met nieuw elan noodzakelijk.

1.2.3 Transitiesectoren energie, circulaire economie en CO₂-reductie: aandachtsvelden en kansen

In toenemende mate zullen bedrijven moeten inspelen op striktere regelgeving uit de EU en Den Haag in relatie tot de klimaatdoelstellingen. Dit maakt dat dit een aandachtsveld voor de komende jaren vormt. Daarnaast bieden deze transities ook kansen voor nieuwe businessmodellen. Bedrijfsleven en overheid hebben de komende jaren behoefte aan kennis en inzichten op dit vlak. Vandaar dat het van belang is om een bijdrage te leveren aan het goed functioneren van netwerken die hier mee bezig zijn. Te denken valt aan Platform Circulair Flevoland, Regionale Ontwikkelingsmaatschappij Horizon, ROM in West, Win4All, PRICE¹, Praktoraat Circulaire Economie MBO College en Projectbureau herstructurering Bedrijventerreinen.

1.2.4 Een vaardige beroepsbevolking doorslaggevend: nu en in de toekomst

De aanwezigheid van een beroepsbevolking die is toegesneden op de stedelijke economie is een groot voordeel bij het aantrekken van nieuwe bedrijven. Het is van belang om in te zetten op onderwijs en opleidingen passend bij de sterke sectoren in Lelystad (logistiek, vrijetijdseconomie, luchthavenontwikkeling) wat tevens bijdraagt aan clustervorming. Gelet op het benodigde draagvlak voor dergelijke voorzieningen is samenwerking in de regio van belang. De vaardigheden die in de toekomst nodig zijn, weten we nog niet precies. Daarom wordt een leven lang ontwikkelen steeds belangrijker.

1.3.1 Lelystad zet in op haar krachtige pijlers

Lelystad gebruikt haar onderscheidende propositie (kracht) om nieuwe economische activiteiten aan te trekken en blijvend aan zich te binden. Dit zijn onderscheidende sectoren die nu al van grote economische waarde zijn voor Lelystad of die een grote potentie hebben. Dit zorgt voor economische ontwikkeling in Lelystad.

¹ Praktijk- en Innovatiecentrum Circulaire Economie (in Almere)

1.3.2 Focus op de kracht van Lelystad: speciale inzet op maakindustrie en logistiek

Lelystad ontwikkelt zich naar een op goederengerichte economie. De industrie was en is daarbinnen een kansrijke sector in Lelystad. De afgelopen jaren is deze sector dan ook gestaag gegroeid. Trends als reshoring (activiteiten worden weer teruggehaald naar het moederland), de opkomst van circulair produceren gaan een toenemend beroep doen op de maakindustrie. Hier wordt dan ook verdere groei verwacht. Dat geldt, in het licht van de Flevolandse bouwopgave tevens voor de bouwnijverheid als onderdeel van de maakindustrie. De logistiek is binnen de op goederengerichte economische sectoren, onder druk van e-commerce, op dit moment de sterkste groeier. Om die reden wordt in de vastgestelde Strategische Agenda Lelystad Next Level en het Koersdocument Lelystad 2040 ingezet op Lelystad als logistiek cluster en de verdere uitbouw van het ecosysteem hier rondom. De maak en logistiek zijn naar verwachting tot 2030 de buitenboordmotor voor de groeiambities van de stad.

1.3.3 Uitbreiding levert extra werkgelegenheid op en biedt kansen voor versterken vestigingsklimaat

Het accommoderen van meerdere logistieke spelers in Lelystad levert de komende jaren enkele duizenden banen op. Daarnaast levert dit extra te transporteren volumes op waardoor de binnenvaarthaven in belang toeneemt en zo een eigen rol binnen de regionale economie van Flevoland kan vervullen. Meer volumes brengt tevens een railterminal in zicht.

Daarnaast biedt een omvangrijkere logistieke sector ook mogelijkheden voor hierop toegesneden opleidingen en onderwijs, het gedijen van praktijkgeschooldheid, vakmanschap en kunde, alsmede triple helix samenwerking. In de logistieke sector voltrekken zich momenteel een aantal ontwikkelingen waardoor ook het type vaardigheden dat nodig is binnen distributiecentra zal veranderen. Ontwikkelingen als automatisering, digitalisering, smart data, en e-business zorgen ervoor dat de sector kapitaal- en kennisintensiever wordt. Dit biedt in toenemende mate kansen voor middelbaar - en hoogopgeleiden.

Met de extra werkgelegenheid, de versterking van de binnenvaarthaven, een railterminal, triple helix samenwerking, extra opleidingen en opleidingseisen biedt de logistieke sector een extra impuls aan het vestigingsklimaat van Lelystad om zo naar de toekomst toe de basis te leggen voor de verdere groei van de stad.

1.3.4 Koppelkansen met transitiesectoren

De logistieke sector komt graag naar Lelystad. Dat betekent dat we van deze partijen iets extra's kunnen vragen op het gebied van circulaire economie, duurzaamheid, energieverbruik en maatschappelijk verantwoord ondernemen. Hierbij moet gedacht worden aan retourlogistiek, elektrificatie van het wagenpark, gebruik van vervoer over water, zonnepanelen, warmtenet en waterstof en/of een sociaal convenant.

1.3.5 Vrijtijdseconomie kent eigen pad

De opgave omtrent Vrijtijdseconomie is één van de pijlers van de Lelystadse economie en is derhalve in dit Economisch Perspectief Lelystad 2030 opgenomen, maar kent een eigen besluitvormingstraject via het Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie.

Kanttekeningen

Geen

Financiën

Indien nodig worden er op basis van het nog op te stellen Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad 2030 via de reguliere P&C cyclus voorstellen gedaan ter uitvoering van het Economisch Perspectief Lelystad 2030.

Vervolg

Tot en met 2030 wordt gewerkt aan de opgaven uit het Economisch Perspectief Lelystad 2030 als nadere concretisering van de ambities uit het Koersdocument en de Strategische Agenda Lelystad Next Level. Ter uitvoering van het Economisch Perspectief Lelystad 2030 wordt periodiek (tweejaarlijks) een Uitvoeringsprogramma Economisch Perspectief Lelystad 2030 opgesteld. Voor het eerste uitvoeringsprogramma wordt geput uit de groslijst uit bijlage 2. Deze groslijst is dynamisch in die zin dat er onderwerpen kunnen worden toegevoegd of doorgehaald. Dit tweejaarlijkse uitvoeringsprogramma vormt de basis voor enerzijds kredietaanvragen bij uw raad via de reguliere P&C cyclus en anderzijds aanvragen ten laste van LNL-middelen. Uw raad zal middels dit uitvoeringsprogramma tevens geïnformeerd worden over de voortgang van de uitvoering van het Economisch Perspectief Lelystad 2030.

Bijlagen

1. Economische Perspectief Lelystad 2030, d.d. 19 oktober 2022
2. Bijlage 1: Economische Analyse Lelystad, E&E Advies, 2022
3. Bijlage 2: Sturen op toegevoegde waarde logistiek in Lelystad, Stec, 10 oktober 2022

Lelystad, 27 oktober 2022

Het college van de gemeente Lelystad,

de secretaris,
A.N. van den Bergh

**Dit voorstel is digitaal vastgesteld en ondertekend*